

Rapport

Een onderzoek naar het geen gevolg geven aan een rechterlijke uitspraak door het Openbaar Ministerie te Den Haag

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het Openbaar Ministerie te Den Haag gegrond.

Datum: 31 januari 2017

Rapportnummer: 2017/014

KLACHT

Verzoeker klaagt erover dat het Openbaar Ministerie te Den Haag geen uitvoering geeft aan de beschikking van de rechtbank te Den Haag van 12 juli 2016. In deze beschikking heeft de rechtbank de teruggave van het geldbedrag van € 1.630,- aan verzoeker gelast. Het Openbaar Ministerie weigert dit bedrag aan verzoeker over te maken.

BEVINDINGEN

Verzoeker werd verdacht van een opiumdelict. In het kader van het strafvorderlijke onderzoek is door het Openbaar Ministerie beslag onder hem gelegd op een (cash) geldbedrag van € 1.630,-. Verzoeker is op 24 januari 2015 veroordeeld ter zake van dit opiumdelict. De officier van justitie heeft vervolgens laten weten dat het geldbedrag in overleg met het zogenaamde afpakteam van de politie eenheid Den Haag is overgedragen aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau (hierna: CJIB) om het bedrag te kunnen verrekenen met nog opstaande boetes op naam van verzoeker.

Verzoeker kon zich hier niet in vinden en heeft een beklagschrift bij de Raadkamer van de rechtbank Den Haag ingediend en de teruggave van het geldbedrag verzocht.

De rechtbank heeft het beklag van verzoeker bij beschikking van 12 juli 2016 gegrond verklaard. Hierbij overwoog de rechtbank onder meer dat er in dit geval geen sprake was van derdenbeslag als bedoeld in artikel 576 Wetboek van Strafvordering (Sv). Verhaal op het in beslag genomen geld van klager ingevolge artikel 575, eerste lid Sv (zie Achtergrond), was dan ook slechts mogelijk krachtens een dwangbevel. Een dergelijk bevel waartegen een rechtsmiddel openstaat, is niet gegeven. Dit leidt tot het oordeel dat de door de officier van justitie beschreven wijze van verhaal in strijd is met de wet en dat klager in zijn belangen is geschaad. De rechtbank gelastte dan ook de teruggave van het geldbedrag aan verzoeker.

De advocate van verzoeker verzocht het Openbaar Ministerie op 17 augustus 2016 uitvoering te geven aan de beslissing van de rechtbank, en het geld aan verzoeker terug te geven. Op 16 september 2016 liet de officier van justitie van het parket Den Haag weten niet tot teruggave van het geldbedrag over te gaan. Hij lichtte dit toe door te vermelden dat het Openbaar Ministerie ervoor gekozen had het geldbedrag te verrekenen met openstaande boetes van verzoeker bij het CJIB. Het Openbaar Ministerie baseerde deze mogelijkheid op artikel 6:127 BW (zie Achtergrond) en verwees hierbij tevens naar een uitspraak¹. Dat daarbij niet, althans niet volledig de procedure zoals opgenomen in artikel 575 Sv was doorlopen, zag het OM niet als beletsel om tot de verrekening over te gaan. Dat de rechtbank dit wel als een beletsel zag en ook zodanig in

---

¹ ECLI:NL:RBDHA2014:16003

haar beschikking had opgenomen, stond hier ook niet aan in de weg, aldus de officier van justitie. Dit omdat de verrekening had plaatsgevonden nadat er geen sprake meer was van enig strafvorderlijk beslag. Het Openbaar Ministerie ziet de door de rechtbank in haar beschikking opgenomen vaststelling van de onmogelijkheid tot verrekening als een overweging ten overvloede waaraan het Openbaar Ministerie niet is gebonden. Vandaar dat er ook geen cassatie was ingesteld. De officier van justitie gaf verzoeker nog mee een civiele procedure te starten zodat hij de teruggave van zijn geldbedrag kon bewerkstelligen.

Verzoeker wendde zich tot de Nationale ombudsman met de vraag of er wellicht een interventie mogelijk was, nu het Openbaar Ministerie weigerde tot teruggave van het geldbedrag.

Op 21 september 2016 heeft een medewerker van de Nationale ombudsman via het College van procureurs-generaal gevraagd of het mogelijk was om in deze zaak tot een oplossing te komen. Op 4 oktober 2016 liet het College weten achter de beslissing van de officier van justitie van het parket Den Haag te staan en het geld niet terug te geven aan verzoeker.

Navraag op 13 oktober 2016 bij het CJIB leerde dat het geldbedrag nog niet door het Openbaar Ministerie ter verrekening was overgedragen aan het CJIB. Met andere woorden; er had nog geen verrekening plaatsgevonden.

BEOORDELING

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid binnen het wettelijk kader, eerlijk en oprecht handelt, doet wat zij zegt en gevolg geeft aan rechterlijke uitspraken. Dit betekent dat het Openbaar Ministerie uitspraken van rechters respecteert en de plicht heeft rechterlijke uitspraken te executeren.

Verzoeker heeft gebruikt gemaakt van de hem toekomende rechtsbescherming door de beslissing van het Openbaar Ministerie om het in beslaggenomen geldbedrag te verrekenen voor te leggen aan een onafhankelijke rechter. De rechter was in zijn uitspraak duidelijk; De wijze van verhaal zoals gedaan door de officier van justitie is in strijd met de wet en verzoeker is in zijn belangen is geschaad. De rechter gelastte de teruggave van het geldbedrag aan verzoeker. Het Openbaar Ministerie heeft gelet op de rechtstatelijke verhoudingen tussen hem en de rechtspraak de plicht om gevolg te geven aan uitspraken van rechters. De Nationale ombudsman acht het dan ook onjuist dat het Openbaar Ministerie de beslissing van de rechter naast zich neer heeft gelegd. De opmerking van het Openbaar Ministerie dat de overwegingen in de uitspraak van de rechter als "ten overvloede" opgevat kunnen worden en het dictum niet is gevolgd, is niet te begrijpen en getuigt van gebrek aan inzicht in de verhoudingen in onze rechtstaat. Indien het Openbaar Ministerie van mening is dat de beslissing van de rechter niet correct was dan had de weg van cassatie bewandeld moeten worden. Door geen gevolg te geven aan de beslissing van de rechter en het in beslaggenomen geldbedrag niet aan

verzoeker terug te geven, heeft het Openbaar Ministerie te Den Haag in strijd gehandeld met het vereiste van betrouwbaarheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Den Haag, welke gedraging wordt toegerekend aan de minister van Veiligheid en Justitie, is gegrond wegens het in strijd handelen met het vereiste van betrouwbaarheid.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman geeft de minister van Veiligheid en Justitie in overweging om gevolg te (laten) geven aan de beslissing van de Raadkamer van de Rechtbank Den Haag d.d. 12 juli 2016, betreffende verzoeker.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

ACHTERGROND

Artikel 127 Burgerlijk Wetboek boek 6

1. Wanneer een schuldenaar die de bevoegdheid tot verrekening heeft, aan zijn schuldeiser verklaart dat hij zijn schuld met een vordering verrekent, gaan beide verbintenissen tot hun gemeenschappelijk beloop teniet.
2. Een schuldenaar heeft de bevoegdheid tot verrekening, wanneer hij een prestatie te vorderen heeft die beantwoordt aan zijn schuld jegens dezelfde wederpartij en hij bevoegd is zowel tot betaling van de schuld als tot het afdwingen van de betaling van de vordering.
3. De bevoegdheid tot verrekening bestaat niet ten aanzien van een vordering en een schuld die in van elkaar gescheiden vermogens vallen.